

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

18/11/2012

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ 27-29

Λύσανδρος δ', ἐπεὶ ἦν ἡμέρα πέμπτη ἐπιπλέουσι τοῖς Ἀθηναίοις, εἶπε τοῖς παρ' αὐτοῦ ἐπομένοις, ἐπὰν κατίδωσιν αὐτοὺς ἐκβεβηκότας καὶ ἐσκεδασμένους κατὰ τὴν Χερρόνησον, ὅπερ ἐποίουν πολὺ μᾶλλον καθ' ἐκάστην ἡμέραν, τὰ τε σιτία πόρρωθεν ὠνούμενοι καὶ καταφρονοῦντες δὴ τοῦ Λυσάνδρου, ὅτι οὐκ ἀντανῆγεν, ἀποπλέοντας τοῦμπαλιν παρ' αὐτὸν ἄραι ἀσπίδα κατὰ μέσον τὸν πλοῦν. **οἱ δὲ ταῦτα** ἐποίησαν ὥς ἐκέλευσε. Λύσανδρος δ' εὐθύς ἐσήμηνε τὴν ταχίστην πλεῖν, συμπαρήει δὲ καὶ Θώραξ τὸ πεζὸν ἔχων. Κόνων δὲ ἰδὼν τὸν ἐπίπλουν, ἐσήμανεν εἰς τὰς ναῦς βοηθεῖν κατὰ κράτος. διεσκεδασμένων δὲ τῶν ἀνθρώπων, αἱ μὲν τῶν νεῶν δίκροτοι ἦσαν, αἱ δὲ μονόκροτοι, αἱ δὲ παντελῶς κεναί, ἡ δὲ Κόνωνος καὶ ἄλλαι περὶ αὐτὸν ἐπτά πλήρεις ἀνήχθησαν ἀθρόαι καὶ ἡ Πάραλος, τὰς δ' ἄλλας πάσας Λύσανδρος ἔλαβε πρὸς τῇ γῇ. τοὺς δὲ πλείστους ἄνδρας ἐν **τῇ γῇ συνέλεξε**. οἱ δὲ καὶ ἔφυγον εἰς τὰ τειχύδρια. Κόνων δὲ ταῖς ἐννέα ναυσὶ φεύγων, ἐπεὶ ἔγνω τῶν Ἀθηναίων τὰ πράγματα διεφθαρμένα, κατασχὼν ἐπὶ τὴν Ἀβαρνίδα τὴν Λαμψάκου ἄκραν ἔλαβεν αὐτόθεν τὰ μεγάλα τῶν Λυσάνδρου νεῶν ἱστία, καὶ αὐτὸς μὲν ὀκτὼ ναυσὶν ἀπέπλευσε παρ' Εὐαγόραν εἰς Κύπρον, ἡ δὲ Πάραλος εἰς τὰς Ἀθήνας ἀπαγγελοῦσα τὰ γεγονότα.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Τι συνήθιζαν να κάνουν οι Αθηναίοι στους Αιγὸς Ποταμούς και ποιο ἦταν το ἀποτέλεσμα των ενεργειῶν τους;

Μοναδες 25

2. Να χαρακτηρίσετε τον στρατηγὸ των σπαρτιατῶν με βάση το ἀπόσπασμα που σας ἔχει δοθεῖ.

Μοναδες 25

- 3.α) Να γίνεи χρονικὴ αντικατάσταση στους ρηματικούς τύπους: ἔχων, ἰδὼν

Μοναδες 10

β) Να κλίνετε σε ενικό και πληθυντικό αριθμό τα ουσιαστικά: ναῦς, ἄνδρας, τὰ γεγονότα, κράτος

Μονάδες 10

γ) Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση των ρηματικών τύπων: ἀπέπλευσε, συνέλεξε

Μονάδες 10

4. Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι λέξεις: ἀσπίδα, ἀπαγγελοῦσα, ἐκβεβηκότας, βοηθεῖν, τῶν ἀνθρώπων

Μονάδες 10

5. Να γράψετε δύο παράγωγες λέξεις για κάθε μία από τις παράκατω: ἐποίουν, βοηθεῖν, ἀπαγγελοῦσα, ἰδων, ἀνηχθῆσαν

Μονάδες 10

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΩΝ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ 20-11-2011

1. Οι Αθηναῖοι κάθε μέρα ἐβγαίνουν ἀπὸ τὰ πλοῖα τους καὶ διασκορπίζονταν στὴν ξηρὰ γιατί: α) ἐπρεπε νὰ ἀγοράσουν τὰ τρόφιμα ἀπὸ μακριὰ (τά τε σιτία πόρρωθεν ὠνούμενοι), β) περιφρονούσαν τὸν Λύσανδρον (καὶ καταφρονοῦντες δὴ τοῦ Λυσάνδρου). Πίστευαν ὅτι ὁ Λύσανδρος ἀπὸ φόβο δὲν ἐπρόκειτο νὰ ναυμαχήσῃ μαζί τους καὶ ἐτσι ἀφήναν τοὺς στρατιῶτες πολὺ συχνότερα κάθε μέρα (ὅπερ ἐποίουν πολὺ μᾶλλον καθ' ἑκάστην ἡμέραν) νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὰ πλοῖα καὶ νὰ σκορπίζονται στὴ Χερσόνησο πρὸς ἀναζήτησιν τροφίμων. Ἦταν ἀμέριμνοι, δὲν ἐπαιρναν μέτρα προφύλαξης καὶ μέρα με τὴ μέρα γίνονταν ὅλο καὶ πιο ἀπρόσεκτοι. Τὶς προηγούμενες τέσσερις ἡμέρες ὁ Λύσανδρος κατασκοπεύοντας τοὺς Αθηναίους εἶχε διαπιστώσῃ ὅτι αὐτοί, ὅταν ἐπέστρεφαν στοὺς Αἰγὸς ποταμούς, ἀκολουθοῦσαν πάντα τὴν ἴδια τακτική: ἀποβιβάζονταν ἀπὸ τὰ πλοῖα τους καὶ διασκορπίζονταν στὴ Σηστό καὶ σὲ ἄλλα μέρη γιὰ ἀνεφοδιασμό. Ἦταν, λοιπὸν, βέβαιος ὅτι καὶ αὐτὴ τὴν ἡμέρα θὰ ἔκαναν τὸ ἴδιο. Ἡ πρόταξις τῆς φράσεως «ἡμέρα πέμπτη» δείχνει τὴν ἐπίμονη καὶ συστηματικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου του, προκειμένου νὰ ἐπιτύχει ἕναν θρίαμβο. Ἐδῶσε ἐντολὴ στὰ κατασκοπευτικὰ πλοῖα ὅταν δουν ὅτι οἱ Αθηναῖοι ἔχουν ἀποβιβαστεῖ ἀπὸ τὰ πλοῖα καὶ διασκορπιστεῖ στὴ Χερσόνησο νὰ ἐπιστρέψουν καὶ στὸ μέσο τῆς διαδρομῆς νὰ τοὺς κάνουν σήμα, δηλαδὴ νὰ υψώσουν μιὰ ἀσπίδα

2. Ἀντίθετα ἀπὸ τοὺς αθηναίους στρατηγούς ὁ Λύσανδρος διέθετε σπάνιες στρατηγικὲς ικανότητες. Ἦταν συνετός καὶ πονηρός. Ἐδῶσε στοὺς Αθηναίους τὴν ἐντύπωση γιὰ

τέσσερις ημέρες ότι ήταν δειλός, άτολμος και αναποφάσιτος γιατί ήθελε να αιχμαλωτίσει τον αθηναϊκό στόλο χωρίς ναυμαχία. Εκμεταλλεύτηκε την απερισκεψία των αθηναίων στρατηγών που δεν έπαιρναν μέτρα ασφάλειας εναντίον μιας ξαφνικής επίθεσης του εχθρού. Αφού κατέστρωσε σχέδιο δράσης, αποφάσισε να επιτεθεί ξαφνικά και συνδυασμένα από θάλασσα και ξηρά.

3.α) ενς:εχων ορων
 Πρτ: -
 Μελ:έξων/σχήσων οψόμενος
 Αορ:σχων ιδών
 Πρκ:εσχηκώς εωρακώς
 Υπρ:- -

β)
1)ναῦς
 ονομαστική:ή ναῦς αἱ νῆ-ες
 γενική:τῆς νε-ώς τῶν νε-ῶν
 δοτική:τῇ νη-ί ταῖς ναυ-σί
 αιτιατική:τὴν ναῦ-ν τὰς ναῦς
 κλητική: ὦ ναῦ ὦ νῆ-ες

2) ἄνδρας
 ονομαστική:άνήρ ἄνδρες
 γενική :άνδρός ἁνδρῶν
 Δοτική :άνδρῖ ἁνδράσι(ν)
 Αιτιατική ἄνδρα ἄνδρας
 Κλητική ἄνερ ἄνδρες

3) τὰ γεγονότα
 το γεγονός τα γεγονότα
 του γεγονότος των γεγονότων
 τω γεγονότι τοις γεγονόσι
 το γεγονός τα γεγονότα
 ω γεγονός ω γεγονότα

4) κράτος
 το κράτος τα κράτη
 του κράτους των κρατῶν
 τω κράτει τοις κράτεσι
 το κράτος τα κράτη

ω κράτος

ω κράτη

Υ) οριστική: απέπλευσε	συνέλεξε
υποτακτική: αποπλευση	συλλέξη
ευκτική: αποπλευσαι	συλλέξαι
προστακτική: αποπλευσον	συλλέξον

4. άσπίδα: αντικείμενο στο απαρεμφατο αραι

άπαγγελοῦσα: τελική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος απεπλευσε

έκβεηκότας: κατηγορηματική μετοχη που εξαρταται από το ρήμα κατίδωσιν

βοηθεῖν: αντικείμενο του ρήματος εσήμανεν

τῶν ἀνθρώπων: υποκείμενο της απόλυτης μετοχής διεσκεδασμένων

5. εποίουν: ποίηση, ποιητικός

Βοηθῆιν: βοήθημα, βοηθητικός

Απαγγελουσα: αγγελία, αγγελτήριο

Ιδων: οψη, όραμα

Ανηχθησαν: αγωγή, ανάγωγος